

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Tertius, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Quadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 9. Quàm acerbè sentiant milites, si ingratos laboribus ac periculis suis
dominos experiantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48194)

50 Cap. IV. M. Gutterij exemplo animã contra peccatũ defendendam.
mam fidem plurima obtulisset, Absit, inquit Marcus, ut à te, ô rex,
aliquid capiam, qui gloriam, qui honorem arripuisti meum. Erat mihi
sempiterna gloria in arce mori, quam tu, ut viverem, abstulisti. Ibo, si
permittu, ad dominum meum libens, ut vitam adimat, quam tu insuito
donasti. Sed quid agam? fidem ei prastiti, quam non nisi morte persol-
vere poteram. Perpetuus igitur contra te, ô rex, agam querelas, qui,
ne fidem persoluerem, impedisti. Videbantur hæc contra regem di-
cta, sed regi placuerunt optanti, multos sibi similes esse duces, qui
auderent coram se loqui veritatem, ac tantam mundo exhiberent
fidelitatem. Placet enim, & laudatur etiam in hoste virtus.

IX. Itaque viribus suis ex integro restitutus, non tantum liber-
tate donatus à rege Marcus, sed etiam cum magna benevolentia
atque honore dimissus est. Qui non domum, ad uxorem, aut li-
beros, sed recto itinere inde ad dominum suum in Africa exulan-
tem profectus, magnam præ se tulit, ob amissam arcem, animi
tristitiam. Sed Didacus jam rerum omnium, aliorum relatione,
gnarus eum benignè accepit, & longè plura certioraque ab eo de
tota rei serie intellexit. Ob quæ meritò amandus, æstimandus, &
maximis honoribus cumulandus erat. Ite, mortales, seruite Mun-
do, currite, laborate; famem, sitim, frigus, æstum, & mille peri-
cula, pro sæcularibus dominis sustinete; sanguinem ipsum, vitam
ipsam, pro illis exponite (& utinam non etiam sapissime animæ
vestræ æternam salutem exponeretis!) experiemini, quam mer-
cedem sitis laturi. Neque enim satis agnoscunt isti, neque grati
semper esse didicerunt. Quod sapienter & liberè agnovit prin-
ceps, qui dicit: *Nolite considerare in principibus, in filiis hominum in-*
quibus non est salus: itemque alio loco: Bonum est considerare in Do-
mino, quam considerare in homine. Bonum est sperare in Domino,
quam sperare in Principibus. Cuius rei luculentum est in Mar-
co Gutterio exemplum. Videbantur omnia salva, & Marcus
sua fide Didacum contentum arbitratus, ipse quoque tristitiam
posuit, cum intra paucos dies accidit, ut, vice quadam, celebri
(in solenni multorum nobilium conuentu, conuiuioque) læti-
tia feruente, sermo incideret, de bonorum malorumque mili-
tum moribus; quorum illi lusibus, poculis, scortis, otio vacent;
in ipsius diaboli sanitatem potitent; in diaboli nomine edant, bi-
bang

IX.
QVAM ACERRE
SENTIANT MI-
LITES, SI IN-
GRATOS LABO-
RIBVS AC PE-
RICVLIS SVIS
DOMINOS EX-
PERIANTVR?

Psal. 145. 3.
Psal. 117. 8.

Cap. IV. M. Guterrij exemplo animã contra peccatũ defendendam. 91

bant, omnia faciant; familiã, nominis, famã, omnis honestatis, ipsius Dei obliti; quando ad pugnam venit, hostem declinare, præsentem non aggredi, dimicantem fugere, & amicos potiùs, quàm aduersarios spoliare nõrint: isti autem, sicut boni venatici canes prædam, ita velitationes & prælia sitiunt; neque jam vxores ipsas, neque delicias curent, quas more Vriã, neque secum habeant in castris, neque domi adeant, cum foris est militandum. Inter eiusmodi sermones, fuit, qui præsentem Marco, diceret, *Marcum esse talem boni militis ideam, simulque eius fidem & constantiam ad astra vsque tolleret. Assensere omnes, vnus Didacus, amissi castris desiderio mœstus aiebat: Verissimum atque fidelissimum Guterrium extitisse Castellatum, nemo ambigit, verumtamen castrum libenter reciperem meum, Marco fiducialiter commissum.* Generosi magis sentiunt verba, quàm vulnera. Quamquã & vulnus ingens est, incidisse in hominem ingratum. Quia, vt Tullius ait, *omnes immemores beneficij oderunt.* ac alibi: *Nihil est tam inhumanum, tam immane, tam ferum, quàm committere, vt beneficio non indignus, sed victus esse videare.* Quid enim est eo miserius, cui beneficia excidunt, hærent iniuriã? Quamquam Marci in Didacum beneficium, non iniuria erat, arcem tam diu retinuisse. Sed verè dictum est: *Quisquis de accipiendo cogitat, oblitus accepti est, nec vllum habet malum maius cupiditas, quàm quòd ingrata est.* Hæc cupiditas arcis retinendæ etiam Didacum fecit ingratum. Ac sanè quòd maiora in alios beneficia contulimus, eò magis nobis dolet, si pro gratia, quam meruimus, sarcasmos reportemus. Maxima autem sunt beneficia, quæ boni milites in dominos suos conferunt, pro quib. tot labores, tot pericula, tot vulnera, accipiunt, ac sanguinem ipsum profundunt. Sentiunt ergò maximè, si ne debita quidem stipendia, aut victum, & vestitum accipiant & ad rapinas vel inuiti adigantur. Sed ego nunc nõ loquor cum ijs, qui debent stipendia persolvere militibus. Cum illis loquor, qui erga eos misericordes, & benefici esse possunt; & quantum facultates sinunt, liberales. Dent panem, præbeant haustum, aut, si non possunt donare, tolerabili pretio vendant, non duplici, aut triplici; aut omnino negent se habere, quæ habent. Quia illis succurrere, est elemosynã dare indigenti; exigit id fraterna cha-

Cic. lib. 2. de offic. & in orat. pro Planc.

ritas; immo iustitia; quia illi pro te stant in acie, & contra hostem, quem arcent, ne tua omnia auferat. Si illi daretur ultro, non cogeret illum extrema necessitas prædari, & pecora tua abigere. Denique gratitudo tua excitabit illum, ut, si quando necesse erit, tibi non solùm parcat, sed urbem tuam ipse quoque fidelius defendat.

X.

GUTERRIVS A
MUNDO CON-
TEMPTVS,
MUNDVM VI-
CISSIM CON-
TEMNIT.

Quod insulsum atque sanum, & inhumanum verbum, cum Marcus audisset, seq̃, de fide incusatum, nec illam satis domino prestisse putans, illico curiam regis Legionis petijt. Qua de causa? ut Didacũ de ingrato animo accusaret? aut ut iam alij domino seruiret? nequaquam: sed ut mundo ostenderet, quã nihil facienda sit eius pompa, quantaq; fidelitate dominis sit seruiendum. Itaque prolixam barbã, & negligenter comptos impexosq; deferens capillos, vilissimasq; indutus vestes aulam adiit, ipso habitu incognitus. Quid eum hoc apparatu quãstijse putatis? Mundum voluit contemnere, Deo voluit, tamquam nouus Alexius, aut nouus Calybita, latitans, immo tamquam Lazarus, in omni humilitate, seruire, ut maiorem inde mercedem fidelitatis reporraret. Siquidem, cum nullam sciret viliores in tota aula condicionem, mundum in mundo decipiens, inter canes venatorios regis se recepit, atque cum illis panem angustia comedit. Nemo nescit, quid talis condicio secum ferat, quem sortiatur cibum, quem potum, quem locum habitationis, quem foetorem, ac pestem narium, quem tumultum & latratum auribus excipiendum; denique quantum contemptum, quippe eum abiectissimos volumus appellare, canum pueros, aut ministros vocamus. Talis ille gloriosus, generosus, fidelis, constans miles est factus. Putasses insanire. Ita planè amentes iudicant, ipsi aliquando dicturi: Nos insensati, vitam illorum aestimabamus insaniam, & finem illorum sine honore. Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est. Sed qui sciunt, quã vile, & fluxum sit, quod spernunt; quã longè præstantiora, quã in cælo sperant, libenter purpuras cum centone, honores cum ignominia, gaudia huius mundi cum tribulatione commutant. Quia non sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam, quã reuelabitur in nobis. Et in diuino Tribunali multi è stabulis, & pagis, & angulis,

Sap. 5. 4.

Rom. 8. 18.